

Stelpboerderij op de Houwen

Rond 1890 woont hier een zekere Visser. In 1899 plaatst de hervormde kerkvoogdij een advertentie, waarop maar liefst twintig sollicitaties binnenkomen. Men kan reageren en moet dan ook het bedrag noemen waarvoor men het gebouw en de 21 pondematen grasland wil huren! Men vond de interesse ook onverwacht groot, omdat de boerderij aan de Houwensreed lag. Vooral in de herfst was de boerderij nagenoeg onbereikbaar. De reed begon daar, waar de verharde weg de bocht maakte naar de Heskampen en eindigde op Staniahuizen.

Fokke Rypkes Sierksma (1864-1949) en zijn vrouw Metsje Meints van der Veen worden de gelukkigen. Ds. Politiek uit Westergeest behartigt op dat moment de kerkelijke goederen van Hervormd Reitsum.

Fokke Rypke is molenaar van de “Rypstsjerkster” polder en heeft één koe. Hij wordt bij de dominee uitgenodigd voor een gesprek. In één dag loopt hij van Rijperkerk naar Westergeest, daarna naar het “spultsje” op de Houwen en vervolgens weer naar huis.

Inmiddels heeft ds. Politiek positieve inlichtingen (per brief) over Sierksma van een collega ontvangen. Deze schrijft: “Hij is een flinke kerel, het is hout daar dominee’s de beste en de mooiste steunpilaren van maken en er zitten geen splinters of scherpe kanten aan, een ernstig man, een voorbeeldige huishouding en geen lichtere of zwaardere Jan Saliegeest”.

In het voorjaar verhuizen ze met hun kinderen Meint, Rypke, Jeltsje en Trijntje naar de klei van de Houwen.

Fokke Rypkes pacht het geheel voor 360 gulden, te betalen in twee termijnen. In het pachtcontract, dat altijd bewaard is gebleven, staan een 19-tal voorwaarden, waaronder: Pachter huurt “zeven percelen Greidland, naar naam en faam zeven hectare, zestig are, dertig centiare”. “De huurder zal de landen niet mogen omploegen of op eenige andere wijze tot bouwland maken, op straffe van schadevergoeding; de huurder zal de landen moeten beweiden en maaien; hij zal ze niet mogen voorweiden en hetzelfde stuk land slechts éénmaal in het jaar en niet later dan zeven weken na den twaalfden Mei mogen maaien...” In een ander artikel staat: “De huurder heeft het recht om in het eerste en tweede huurjaar jaarlijks voor zestig gulden en in het derde en vierde huurjaar jaarlijks voor veertig gulden terpaarde van Staniahuis te halen. De huurder is verplicht deze aan te voeren aarde over het land te verspreiden en te slegten op aanwijzing en tot genoegen van den verhuurder...”.

Zoon Anne (1900-1988) volgt in 1925 op. Hij trouwt in Odoorn, op zaterdag, dan was het gratis, met Martje van Dijken uit het veendorp Valthermond. Haar vader is daar veenboer en graaft turf af. Hij levert de turf aan o.a. schipper Riemer van der Baan uit Holwerd.

Martje mag een keer meevaren naar het verre Friesland. Het wordt winter en de turfschipper uit Holwerd komt 13 weken vast te zitten in het ijs. Laat dat nou net zijn op het Dwarsmeer bij de molen van broer Meindert te Lichtaard! Het was bekend, dat de Sierksma’s fanatieke schaatsers waren. En tijdens die strenge winter is de liefde tussen Oane en Martsje ontstaan. Zoon Jan volgt in 1959 op. Hij mag het pachtcontract van de hervormde kerkvoogdij overnemen op voorwaarde dat hij binnen drie jaar zijn status als vrijgezel opgeeft. Jan trouwt met zijn Froukje en ze bouwen een nieuw bedrijf op de plek hiernaast, waar zoon Fokke thans de scepter zwaait. Andere (oudste) zoon Oane woont hier nu met Tsjikke en hun kinderen Jan, Gerda en Froukje.

Op de foto ziet u Fokke Rypke en Metsje Sierksma.